

پیشنهاد برای مطالعه بیشتر	جملات طلایی	موضوعات اصلی
بیانات پس از بازدید از مؤسسه‌ی تحقیقات جنگل‌ها و مراتع ۱۳۷۷/۱۲/۱۴	- قرآن میفرماید: وَ الْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ؛ زمین را برای انسانها ما آفریدیم؛ مال همه است. متعلق به بعضی نیست؛ بعضی حق بیشتری از بعض دیگر ندارند. - در آیه‌ی دیگر میفرماید: وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا؛ خداوند متعال که خالق این زمین و خالق شما است، شما را موظف کرده است که این زمین را آباد کنید. - یک آیه‌ی دیگر درباره‌ی الدالخصام است؛ یعنی لجوج‌ترین، خبیث‌ترین، سرسخت‌ترین دشمنان که خصوصیات برای ذکر میشود؛ یکی از خصوصیات این است: إِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ؛ حرث و نسل را از بین میبرد، فاسد میکند. - قضیه‌ی محیط زیست خیلی قضیه‌ی مهمی است. خلاصه‌ی اهمیتی این قضیه عبارت است از مسئولیت انسان در قبال طبیعت؛ باید احساس مسئولیت کند. همچنان‌که در قبال انسانها احساس مسئولیت میکنیم، در قبال طبیعت هم باید احساس مسئولیت کنیم. - اسلام و ادیان الهی خواسته‌اند تعادل میان انسان و طبیعت را حفظ کنند؛ این، آن هدف اساسی و اصلی است. عدم حفظ این تعادل ناشی از عواملی است که عمده‌اش خودخواهی‌های انسان است. وقتی این اتفاق نیفتاد - یعنی این تعادل حفظ نشد - آن وقت بحران محیط زیست پیش می‌آید.	نظر اسلام نسبت به محیط زیست
-	- امروز این بحران [محیط زیست] مخصوص ما نیست - حالا اگر تعبیر «بحران» صحیح باشد؛ لااقل «چالش بزرگ» - این چالش بزرگ، امروز مخصوص ما نیست؛ امروز در همه‌ی دنیا این چالش وجود دارد و ناشی از همان عدم احساس مسئولیت است. - دیدید در قضیه‌ی «پیمان کیوتو» (۹) آمریکا به عنوان یک دولت قلدر ایستاد یعنی یک برخورد قلدراًبانه با یک پیمانی که این پیمان مربوط به یک کشور و دو کشور و این گوشه‌ی دنیا و آن گوشه‌ی دنیا نیست؛ مربوط به همه‌ی جهان است. - مسئله‌ی گازهای گلخانه‌ای چیزی نیست که به یک کشور و به یک عده از مردم صدمه بزند؛ نه، مال همه‌ی بشریت است. - مشکل اساسی در باب مسائل محیط زیست این است که آثار تخریب با آسانی و بزودی ظاهر نمیشود؛ وقتی ظاهر شد، علاج آن آسیب‌ها و مشکله‌ها هم بعضاً بلندمدت و بعضاً ناممکن است.	بحران محیط زیست در دنیا

- جزو مسائل مهم زیست محیطی امروز ما در کشور، مسئله‌ی آلودگی هوا در شهرهای بزرگ کشور است؛ در تهران و کلان‌شهرهای کشور.
- مسئله‌ی محیط زیست، مسئله‌ی این دولت و آن دولت نیست؛ مسئله‌ی طولانی‌مدت است.
- مشکل پدیده‌ی غبار که دیروز در خوزستان، امروز در کرمان و ممکن است فردا در یک نقطه‌ی دیگر زندگی مردم را مشکل بکند، باید علاج بشود.
- ما اگر چنانچه بتوانیم با تدابیری در آن نود درصد که صرف کشاورزی میشود، ده درصد صرفه جویی بکنیم، معنایش این است که به همان اندازه‌ای که امروز آب برای شرب و شهر و روستاها و صنعت و غیره مصرف میکنیم، به همین اندازه آب در اختیار کشور قرار میگیرد.
- فرسایش خاک، در بلندمدت خطر بزرگ تری از کمبود آب است. چند سال قبل از این بحثهای آبخیزداری و آبخوان داری و مانند اینها مطرح شد، کارهایی هم انجام گرفت؛ باید اینها با جدیت و قوت دنبال بشود.
- جنگلها را باید حفظ کرد. متأسفانه در بخشهای مختلف کشور، این جنگلهای متراکم و انبوه شمال کشور بعضاً مورد چپاول و غارت، و بعضاً آخر مورد بی‌توجهی و بی‌اهتمامی قرار میگیرد. من تأکید میکنم اجازه ندهید به این جنگلها دست‌درازی بشود.
- اجازه ندهیم کسانی بیایند با دست‌اندازی به زمینهای گوناگون اطراف شهر و حومه‌های شهر و مناطق خوب، ثروت عمومی را به نوبه‌ی خود تبدیل کنند به ثروت شخصی.
- حالا بحث زمین‌خواری، یواش‌یواش شده کوه‌خواری! اول میروند اجازه میگیرند، یک تأسیساتی در انتهای یک زمین درست میکنند؛ بعد که انتهای زمین مال آنها شد، همه‌ی سطح زمین به‌طور طبیعی قابل نقل‌وانتقال خواهد شد؛ از این کارها میکنند. اینها را باید جرم دانست در قانون و این کسانی که این کارها را میکنند تعقیب قضائی کرد.
- نباید اجازه داد که منبع شرب تهران مورد تعرض قرار بگیرد؛ منبع هوا و تنفس تهران مورد تعرض قرار بگیرد..
- بالاخره حفظ محیط زیست و رعایت محیط زیست، یک وظیفه‌ی حاکمیتی است؛ البته مردم هم نقش دارند.
- اولاً تهیه‌ی سند ملی برای مسائل محیط زیست؛ [و بعد] همکاری دستگاه‌ها که اول اشاره کردم که همه‌ی دستگاه‌ها باید بجد با همدیگر همکاری کنند؛ [و بعد] پیوست محیط زیستی برای همه‌ی برنامه‌های سازندگی.
- شاید از جهتی از همه مهم‌تر، فرهنگ‌سازی است؛ مردم بدانند که اهمیت حفظ محیط زیست چقدر است. این را از دبستان باید شروع کنیم.
- طرف شرق تهران، یک بوستان بزرگی است، یک منطقه‌ی خیلی وسیعی است بین بزرگراه بابایی تا ارتفاعات قوچک. به نظر من اینجا مال مردم است؛ اینجا باید به‌صورت یک گردشگاه عمومی مردمی دربیاید.
- من اینها را گفتم تا در معرض اطلاع مردم و قضاوت مردم قرار بگیرد و بر این اساس نمره بدهند به دستگاه‌ها.

مشکلات محیط زیستی در ایران و راهکارهای حل آن

[بیانات پس از](#)

[بازدید از](#)

[مؤسسه‌ی](#)

[تحقیقات](#)

[جنگل‌ها و](#)

[مراتع](#)

[۱۳۷۷/۱۲/۱۴](#)

جزئیات تکمیلی

مسائل و مشکلات محیط زیستی ایران

- ۱- فرسایش خاک
- ۲- آلودگی هوا در شهرهای بزرگ کشور
- ۳- پدیده‌ی غبار و ریزگردها
- ۴- کمبود آب
- ۵- چپاول و غارت جنگلها و مراتع
- ۶- زمین‌خواری
- ۷- کوه‌خواری

راهکارهای اصلی برای حل مشکلات محیط زیستی کشور

- ۱- تهیه‌ی سند ملی مسائل محیط زیست
- ۲- همکاری جدی همه‌ی دستگاه‌ها با همدیگر در مسائل محیط زیست
- ۳- تهیه‌ی پیوست محیط زیستی برای همه‌ی برنامه‌های سازندگی اعم از شهری، صحرایی، صنعتی و بقیه‌ی طرحها
- ۴- جرم‌انگاری تخریب محیط زیست، پالایش و بازنگری قوانین موجود در این زمینه و تقویت نظارت‌های بی‌اغماض
- ۵- فرهنگ‌سازی بین مردم، آموزش کودکان از سنین دبستان و نقش‌آفرینی رسانه‌ی ملی در این زمینه